

Решени задачи от въведение в теория на числата

Валентин Стоянов

март 2018

Задача 1.

Да се докаже, че за всяко естествено число n , числото $n^3 + 11n$ се дели на 6.

Доказателство по индукция:

1. База $n = 1$

$6 \mid 12$ да.

2. Индукционна хипотеза

Допускаме, че $6 \mid n^3 + 11n$

3. Индукционна стъпка

Проверяваме дали твърдението е вярно за $n + 1 \Rightarrow$

$$\Rightarrow 6 \mid (n + 1)^3 + 11(n + 1)$$

$$\Leftrightarrow 6 \mid n^3 + 3n^2 + 3n + 1 + 11n + 11$$

$$\Leftrightarrow 6 \mid 3n^2 + 3n$$

$$\Leftrightarrow 6 \mid 3n(n + 1)$$

$$\Leftrightarrow 2 \mid n(n + 1)$$

Но $n(n+1)$ са две поредни числа \Rightarrow винаги поне едно е четно $\Rightarrow 2 \mid n(n+1)$

Задача 2.

Да се докаже, че за всяко естествено число n , числото $3^{2^n} - 1$ се дели на 2^{n+2} .

Доказателство по индукция:

1. База $n = 1$

$8 \mid 8$ да.

2. Индукционна хипотеза

Допускаме, че $2^{n+2} \mid 3^{2^n} - 1$

3. Индукционна стъпка

Проверяваме дали твърдението е изпълнено за $n + 1 \Rightarrow$

$$2^{(n+1)+2} \mid 3^{2^{n+1}} - 1$$

$$\Leftrightarrow 2^{(n+2)+1} \mid 3^{2^{n+1}} - 1$$

$$\Leftrightarrow 2^{n+2} 2^1 \mid 3^{2^n 2^1} - 1$$

$$\Leftrightarrow 2^{n+2} 2 \mid 3^{2^n 2} - 1$$

$$\Leftrightarrow 2^{n+2} 2 \mid (3^{2^n})^2 - 1$$

$$\Leftrightarrow 2^{n+2} 2 \mid (3^{2^n} - 1)(3^{2^n} + 1)$$

$$\Leftrightarrow 2 \mid (3^{2^n} + 1)$$

3^{2^n} е нечетно число $\Rightarrow 3^{2^n} + 1$ е четно \Rightarrow

$$2 \mid (3^{2^n} + 1)$$

Задача 3.

Да се докаже, че за всяко естествено число n

$$55^2 \mid 81^{n+1} + (55n - 81)136^n$$

Доказателство по индукция:

1. База $n = 0$

$55^2 \mid 0$ да.

2. Индукционна хипотеза

Допускаме, че $55^2 \mid 81^{n+1} + (55n - 81)136^n$

3. Индукционна стъпка

Проверяваме дали твърдението е изпълнено за $n + 1 \Rightarrow$

$$55^2 \mid 81^{n+2} + (55(n+1) - 81)136^{n+1}$$

$$\Leftrightarrow 55^2 \mid 81^{n+1}81 + (55n + 55 - 81)136^n136$$

$$\Leftrightarrow 55^2 \mid 81^{n+1}81 + (55n + 55 - 81)(81 + 55)136^n$$

$$\Leftrightarrow 55^2 \mid 81^{n+1}81 + (55n \times 81 + 55^2n + 55 \times 81 + 55^2 - 81^2 - 81 \times 55)136^n$$

$$\Leftrightarrow 55^2 \mid 81^{n+1}81 + (55n \times 81 + 55^2n + 55^2 - 81^2)136^n$$

$$\Leftrightarrow 55^2 \mid 81^{n+1}81 + ((55n - 81)81 + 55^2n + 55^2)136^n$$

$$\Leftrightarrow 55^2 \mid 81^{n+1}81 + ((55n - 81)81 + 55^2(n+1))136^n$$

$$\Leftrightarrow 55^2 \mid 81^{n+1}81 + (55n - 81)136^n81 + 55^2(n+1)136^n$$

От индукционната хипотеза и свойствата за делимост \Rightarrow

$$\Rightarrow 55^2 \mid 81^{n+2} + (55(n+1) - 81)136^{n+1}$$

Задача 4.

Да се намери $d = \text{НОД}(a, b)$ и цели числа u, v , за които, $au + bv = d$, ако:

а) $a = 315, b = 72$;

Решение:

Намираме НОД чрез алгоритъма на Евклид \Rightarrow

$$\Rightarrow d = \text{НОД}(a, b) = \text{НОД}(315, 72)$$

$$315 : 72 = 4(\text{остатък } 27)$$

$$72 : 27 = 2(\text{остатък } 18)$$

$$27 : 18 = 1(\text{остатък } 9)$$

$$18 : 9 = 2(\text{остатък } 0)$$

НОД е последният ненулев остатък $\Rightarrow d = (315, 72) = 9$

От Безу знаем, че ако $\text{НОД}(a, b) = d$, то съществуват цели числа u и v , такива, че $au + bv = d$.

б) $a = 975$, $b = 308$;

Решение:

Намираме НОД чрез алгоритъма на Евклид \Rightarrow

$$\Rightarrow d = \text{НОД}(a, b) = \text{НОД}(975, 308)$$

$$975 : 308 = 3(\text{остатък } 51)$$

$$308 : 51 = 6(\text{остатък } 2)$$

$$51 : 2 = 25(\text{остатък } 1)$$

$$25 : 1 = 25(\text{остатък } 0)$$

НОД е последният ненулев остатък $\Rightarrow d = (975, 308) = 1$

От Безу знаем, че ако $\text{НОД}(a, b) = d$, то съществуват цели числа u и v , такива, че $au + bv = d$.